

SỞ GIÁO DỤC ĐÀO TẠO ĐẮK LẮK MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KỲ I

Trường THPT Lê Hồng Phong

Môn :Ngữ văn11, Năm học 2024- 2025

I. Ma trận

TT	Kỹ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức			Tổng
			Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	
1	Đọc hiểu	Đọc hiểu văn bản	2	2	1	5
		Tỉ lệ	10%	20%	10%	40%
2	Viết	1 Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ)				
		Tỉ lệ	5%	10%	5%	20%
		2 Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ)				
		Tỉ lệ	25%	10%	5%	40%
Tổng			2	2	1	
			40%	40%	20%	100%

II. Bản đặc tả:

TT	Kỹ năng	Đơn vị kiến thức/ Kỹ năng	Mức độ đánh giá	Số lượng câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng %
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1.	Đọc hiểu	1. Truyện ngắn	<p>Nhận biết: - Nhận biết được người kể chuyện,điểm nhìn nhân vật trong truyện,...</p> <p>Thông hiểu: - Nêu được thông điệp của truyện. - Phân tích và lí giải được thái độ và tư tưởng của tác giả trong truyện . - Phân tích được đặc điểm của ngôn ngữ nói và ngôn ngữ viết.</p> <p>Vận dụng: - Nêu được bài học cho bản thân</p>	Theo ma trận ở trên.				
2.	Viết	1. Viết đoạn văn nghị luận	<p>Nhận biết: Xác định được yêu cầu về nội dung và hình</p>					

		<p>về một vấn đề xã hội</p>	<p>thức của đoạn văn nghị luận.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo cấu trúc, bố cục của một đoạn văn nghị luận. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày rõ quan điểm của bản thân. Cấu trúc chặt chẽ, sử dụng các lí lẽ và bằng chứng thuyết phục, chính xác, tin cậy, thích hợp, đầy đủ; đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đánh giá được ý nghĩa, ảnh hưởng của vấn đề đối với con người, xã hội. - Nêu được những bài học rút ra từ vấn đề bàn luận. <p>Vận dụng cao: Vận dụng hiệu quả những kiến thức Tiếng Việt lớp 11 để tăng tính thuyết phục, sức hấp dẫn cho bài viết.</p>		
		<p>2. Nghị luận về một tác phẩm văn học .</p>	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu được đầy đủ thông tin chính về tên tác phẩm, tác giả, ... - Đảm bảo cấu trúc, bố cục của một văn bản nghị luận. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày được những nét đặc sắc nghệ thuật thể hiện trong tác phẩm (ví dụ, cốt truyện, xây dựng nhân vật,...). - Nêu và nhận xét về nội dung, một số nét 		

		<p>nghệ thuật đặc sắc. - Kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm. - Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Vận dụng: - Nêu được những bài học rút ra từ tác phẩm.</p> <p>Vận dụng cao: - Sử dụng kết hợp các phương thức miêu tả, biểu cảm, tự sự,... để tăng sức thuyết phục cho bài viết. - Vận dụng hiệu quả những kiến thức Tiếng Việt lớp 11 để tăng tính thuyết phục, sức hấp dẫn cho bài viết.</p>	
--	--	--	--

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề thi có 02 trang)

I. Đọc hiểu: (4,0 điểm) : Đọc truyện ngắn sau và trả lời câu hỏi bên dưới:

Con bé Em cười tủm tỉm khi nghĩ tới cái áo đầm màu hồng mà má nó mới mua cho:

- Tết này, mình mà mặc cái áo đó đi chơi, đẹp như tiên cho mà coi.

Nó nghĩ và nó muốn chia sẻ với con Bích, bạn nó.

Con Bích ở trong hẻm, nhà nó nghèo, má nó đi bán bắp nướng ngoài đầu hẻm, con bé Em thích con Bích vì nó hiền, với lại ngồi kế nhau từ lớp một tới lớp năm, làm sao mà không thân cho được. Hôm hai mươi sáu, học buổi cuối năm, hai đứa nôn Tết quá trời nên tính trước, nếu mừng một con bé Em đi về ngoại thì mừng hai hai đứa đi tới nhà cô giáo. Bây giờ con bé Em tính trong đầu, tới bữa đó chắc nhiều bạn nữa, cho nên nó sẽ mặc cái áo đầm mới thật nơ, bầu viên kim tuyến cho tụi bạn lé con mắt luôn.

Con Bích đang ngồi nướng bắp thế cho má nó đi xách cặn cho heo. Bé Em muốn khoe liền nhưng bầy đặt nói gièm:

- Còn mấy ngày nữa Tết rồi hen, mà có đồ mới chưa?

- Có, má tao đưa vải cho cô Ba thợ cắt rồi, má tao nói gần Tết đồ nhiều, dòn đống, chắc tới hai mươi tám mới lấy được.

- Vậy mà được mấy bộ?

- Có một bộ hà.

Con bé Em trợn mắt:

- Ít quá vậy?

- Con Út Mót với Con Út Hết được hai bộ. Tao lớn rồi, nhường cho tụi nó.

- Vậy à?

Bé Em mát hứng hấn, nó lạng khựng nửa muốn khoe, nửa muốn không.

Nhưng rõ ràng là con Bích không quên nó:

- Còn mà?

- Bốn bộ. Má tao mua cho đủ mặc từ mừng một tới mừng bốn, bữa nào cũng mặc đồ mới hết trơn. Trong đó có bộ đầm hồng nổi lấm, hết sảy luôn.

- Mà sướng rồi.

Con Bích nói xong vẫn cười nhưng mắt nó xị xuống, buồn hấn. Nhà nó nghèo, sao bì được với nhà con bé Em. Hồi nhỏ nó chuyên mặc áo con trai của anh hai nó để lại. Áo nó thì chuyền cho mấy đứa em, tới con Út .Hết là đồ đã cũ mềm, mỏng tang, kéo nhẹ cũng rách. Được cái mấy chị em nó biết thân, lo học chớ không so đo chuyện cũ mới. Má nó nói hoài: “Nhà mình nghèo quá hà, ráng vài năm nữa, khá giả rồi má sắm cho”. Con bé Em nhìn con Bích lom lom rồi cúi xuống, trở trở trái bắp nướng:

- Bộ đồ mà may chắc đẹp lắm, bữa mừng hai mà mặc bộ đó đi nhà cô hen?

Rồi tới mừng một, mừng hai, bé Em lại rủ con Bích đi chơi. Hai đứa mặc đồ hơi giống nhau, chỉ khác là con Bích mặc áo trắng bầu sen, con bé Em thì mặc áo thun có in hình mèo bự. Cô giáo tụi nó khen:

- Coi hai đứa lớn hết trơn rồi, cao nhòng.

Hai đứa cười. Lúc đó con bé Em nghĩ thầm, mình mà mặc bộ đầm hồng, thế nào cũng mất vui. Bạn bè phải vậy chứ. Đứa mặc áo đẹp, đứa mặc áo xấu coi gì được, vậy sao coi là bạn thân. Nhưng Bích lại nghĩ khác, bé Em thương bạn như vậy, tốt như vậy, có mặc áo gì Bích vẫn quý bé em. Thiệt đó.

(*Áo Tết*, Nguyễn Ngọc Tư, in trong *Bánh trái mùa xưa*, Nxb Văn học)

Nguyễn Ngọc Tư là một nhà văn, thành viên Hội nhà văn Việt Nam. Năm 2018, cô được trao Giải thưởng Văn học Liberaturpreis 2018 do Litprom bình chọn, cô được biết đến với tập truyện mang tên *Cánh đồng bất tận*. Tập truyện nhận giải thưởng của Hội nhà văn Việt Nam năm 2006 và truyện ngắn cùng tên đã được chuyển thể thành phim điện ảnh năm 2010.

Truyện *Áo Tết* là một truyện ngắn tiêu biểu của Nguyễn Ngọc Tư, được in trong tập truyện ngắn *Cánh đồng bất tận*. Truyện kể về hai đứa trẻ mồ côi, Bích và bé Em, cùng nhau đón Tết trong hoàn cảnh khó khăn.

Câu hỏi: **Câu 1.** Truyện ngắn trên sử dụng người kể chuyện ở ngôi thứ mấy ?

Câu 2. Đoạn trích trên chủ yếu được kể từ điểm nhìn của nhân vật nào ?

Câu 3. Nhận xét đặc điểm của ngôn ngữ nói được mô phỏng, tái tạo trong truyện ngắn trên.

Câu 4. Việc bé Em quyết định không mặc bộ đầm hồng mà mặc bộ đồ hơi giống bạn của mình khi cùng bạn đi thăm cô giáo cho thấy bé Em là một cô bé như thế nào ?

Câu 5. Anh (chị) rút ra được bài học gì về tình bạn sau khi đọc truyện ngắn trên ?

II. Viết (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ truyện ngắn trên, anh(chị) hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) nói lên suy nghĩ của mình về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn.

Câu 2. (4,0 điểm)

Dựa vào văn bản trên anh (chị) hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật trong việc xây dựng hình tượng nhân vật bé Em ở truyện ngắn trên.

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		Đọc hiểu	4,0
	1	Truyện ngắn trên sử dụng người kể chuyện ở ngôi thứ ba	0,5
	2	Đoạn trích trên chủ yếu được kể từ điểm nhìn của nhân vật bé Em	0,5
	3	HS dựa vào đoạn trích chỉ rõ đặc điểm của ngôn ngữ nói được mô phỏng, tái tạo trong đoạn trích: Ví dụ -Ngôn ngữ nói trong đoạn trích: “rồi hen”,” có một bộ hà”,... - Ngôn ngữ xuất hiện trong tình huống giao tiếp cụ thể, đó là cuộc nói chuyện giữa Bích và bé Em, hai nhân vật này tiếp xúc trực tiếp, có sự luân phiên, đổi vai cho nhau,... - Phương tiện ngôn ngữ âm thanh. - Phương tiện hỗ trợ: cử chỉ”trợn mắt”,...	1,0
	4	Việc bé Em quyết định không mặc bộ đầm hồng mà mặc bộ đồ hơi giống bạn của mình khi cùng bạn đi thăm cô giáo cho thấy bé Em là một cô bé có tâm hồn tinh tế	1,0
	5	Học sinh được tự do rút ra bài học cho bản thân, miễn là tích cực và liên quan đến nội dung câu chuyện. Có thể: - Cần tinh tế trong đối xử với bạn bè - Nên đề cao tình cảm chân thành, không nên quan trọng ở vật chất	1,0
II		Viết	6,0
	1	Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) nói lên suy nghĩ của mình về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn.	2,0
		<i>a. Xác định yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn. Bảo đảm yêu cầu về hình thức</i> Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, móc xích hoặc song hành.	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> Suy nghĩ của mình về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn	0,25
		<i>c'. Viết đoạn văn đảm bảo yêu cầu:</i> Suy nghĩ về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn. Hs có thể nêu:	1,0

	<p>và Bích, ca ngợi tấm lòng nhạy cảm, tinh tế của bé Em đối với người bạn của mình.</p> <p>b. Phân tích, đánh giá chủ đề:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Truyện là bài ca về tình bạn hồn nhiên, trong sáng nhưng rất chân thành và tinh tế. Bé Em và Bích tuy còn nhỏ tuổi nhưng đã luôn biết nghĩ cho bạn của mình. Bé Em vì nghĩ đến hoàn cảnh của bạn nên đã không nở khoe chuyện mình được may áo đẹp. Bích vì quan tâm đến bạn nên vẫn hỏi han bạn để bạn có cơ hội khoe áo mới của mình. Đặc biệt nhất là cách hành xử của bé Em trong ngày đi chúc tết cô giáo. Bé Em đã ăn mặc hơi giống bạn để bạn không thấy tự ti. Còn Bích thì biết được tấm lòng của bạn, nên Bích nghĩ rằng, chỉ cần sự chân thành đó, và dù bé Em có mặc đẹp hơn Bích đi chăng nữa, thì Bích vẫn thương quý bạn mình. - Tuy viết về tình bạn hồn nhiên của hai đứa trẻ, nhưng truyện cũng là bài học cho tình bạn ở mọi lứa tuổi, cho mọi mối quan hệ giữa con người với con người: Trong ứng xử với người khác, hãy luôn lấy sự chân thành làm nền tảng, phải luôn thấu hiểu lẫn nhau, để không làm cho nhau bị tổn thương. Khi ta hành xử được như vậy thì người khác cũng sẽ nhân đó mà quý trọng, yêu thương ta nhiều hơn nữa. <p>3. Hình tượng nhân vật bé Em:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bé Em mang trong mình tích cách hồn nhiên của trẻ thơ: thích khoe đồ mới, và em thực hiện ý muốn đó một cách cũng rất trẻ con, bằng cách gạn hỏi bạn trước, để từ đó tìm cơ hội khoe áo mới của mình. - Nhưng dù còn nhỏ tuổi, bé Em đã là một cô bé nhạy cảm và tinh tế. Khi nghe Bích nói về hoàn cảnh của mình, bé Em đã khựng lại, hết hứng, nửa muốn khoe nửa muốn không. Bé muốn khoe vì cái nổi sung sướng của trẻ con khi được may áo mới vẫn còn chộn rộn trong lòng, nhưng bé cũng không muốn khoe vì như thế sẽ khiến bạn cảm thấy tủi thân. - Rồi sau khi được bạn gạn hỏi, sau khi phải nói ra việc mình có những bộ đồ mới, khi chứng kiến đôi mắt “xịu xuống, buồn hẳn” của bạn, và nghĩ đến hoàn cảnh của bạn, bé Em đã có một cách hành xử vô cùng đẹp, vô cùng nhân văn. Đó là ngày đi chúc tết cô giáo, để bạn không bị mặc cảm, bé em đã mặc đồ hơi giống bạn. Một cách hành xử rất trẻ con, nhưng lại khiến ta xúc động: xúc động vì cách hành 	<p>0.5</p> <p>0.25</p>
--	--	------------------------

	<p>xử đó xuất phát từ lòng yêu thương, từ sự sâu sắc và tinh tế của tâm hồn của một đứa trẻ. Cách hành xử ấy đáng cho người lớn phải học tập.</p> <p>III. Kết bài:</p> <p>- Khẳng định khái quát những nét đặc sắc về chủ đề và nghệ thuật của truyện: Câu chuyện đã cho ở phần Đọc hiểu không chỉ sâu sắc về mặt chủ đề, chứa đựng nhiều bài học cuộc sống vô cùng giá trị mà còn để lại ấn tượng bởi nghệ thuật xây dựng nhân vật độc đáo, đặc biệt là hình tượng nhân vật bé Em.</p> <p>- Nêu ý nghĩa của truyện kể đối với bản thân và người đọc: Câu chuyện đã giúp ta hiểu được rằng: trong tình bạn, trong cách đối xử giữa con người với con người, chúng ta cần đem lòng chân thành mà đối đãi, lấy sự tinh tế mà ứng xử, từ đó mới có thể xây dựng lên được những mối quan hệ bền vững và tốt đẹp.</p>	0,25
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy</p>	0,5
Tổng điểm		10.0